

ES SET BANDOLERS¹

Açò vol dir que era un ranxo de bandolers que vivien a una cova gran, dins es bosc gros de Binidunis, d'es terme d'es Mercadal.

Aquests bandolers eren set i no feien sinó robar p'es llocs i p'es poble tot lo que podien.

A's Mercadal hi havia dos germans, un qui era molt pobre, casat i carregat d'infantons, que passaven sa seva visquent dins sa misèria. Tanta en tenien, que quan sa mare havia pastat i duia sa *coca bèta*² a's forn, ets al·lotets se n'anaven a sa pastera i amb ses ungles rascaven sa pasta que havia quedat per ses voreres i se la menjaven.

S'altre era casat, també; no tenia cap infant i era ben ric, però no se n'aprofitava, de sa riquesa, perquè era molt cric; tot ho tenia per ell i se planyia fins es menjar.

Es pobre estava desesperat i un dia va pensar:

—Me n'he d'anar a sa marina de Binidunís a comptar es bandolers.

Se'n va cap allà, i es dematí, quan aquests sortien, ell estava amagat darrera una mata i comença a comptar:

—Un, dos, tres, quatre, cinc, sis, i set. Sí que ho són, set.

Hi va anar cinc dies seguits, i es que va fer cinc hi va anar amb una somera; i quan tots es bandolers van haver passats i els va haver ben comptats, entra dins sa cova i va carregar tot lo que va poder de dobles de cinc duros d'or, que n'hi havia uns graners plens, i se'n va anar cap a ca seva.

Quan hi arriba, qui ho mostra a sa dona, aquesta li diu:

—Ho hauríem de mesurar.

—Saps què farem? Enviarem a dur sa barcella de ca's conco.

Envien una fieta, i sa tia, just que ella li demana sa barcella, ja va fer mals pensaments.

—¿I què deu haver de fer sa barcella? Ves una gent tan pobre què deu haver de mesurar! Jas — li digué— ve-te-la aquí, però totd'una que hàgiu mesurat tornau-la.

Sa fieta se'n va dur sa barcella i mesuraren ses dobles. Però ¿que no en van deixar una dins una encletxa? Idó heu de pensar i creure que com la van tornar, amb sa fira que tenien de sebre què devien haver mesurat a ca's seu germà, van anar a furonar per veure si haurien deixat cosa, i van trobar sa dobleta.

¹ Me la va contar n'Antoni Benejam, de Migjorn Gran

² Pa de farina d'ordi.

Es vespre, quan arribà es conco, sa dona ja li diu, baixet baixet:

—Trob que a ca's teu germà han fet bo; a una part o s'altra han trobat doblers; m'ha succeït aquest pas.

Ell com ho sent, ja no va estar en posa fins que hi va esser per preguntar-li què havia estat.

—Mira va dir ell —, en es bosc gros de Binidunís hi viuen set bandolers dins sa cova, i tenen molts de doblers, i allà som anat a carregar. Si tu hi vas, quan ells surtin, compta'ls, però compta'ls fins a set; i mira de no errar-te, que si t'erres, seràs perdut.

—Compta'n bé set, —li digué una partida de vegades —, ves d'estar-ne ben segur.

—No tenguis ànsia — contestà ell.

Se'n va anar cap en es bosc gros de Binidunís, i quan va esser prop de sa cova, es va amagar dins unes mates per comptar es bandolers com passarien.

Aquests, escalivats perque s'altra vegada elsi robaren es doblers, en van fer quedar un a sa cova per guardar.

Quan es sis van passar, aquell de dins ses mates, qui estava bé en s'idea de que eren set, comença:

—Un, dos, tres, quatre, cinc, sis i set. Ell ho són, set.

I vol dir que cada vegada que else va comptar, amb es barrunt de que eren set, s'errava, i en comptava set en lloc de sis.

Ben confiat de que tots eren fora, se'n va anar a sa cova; i just que hi va esser, aquell va dir:

—Ja tenim es lladre!

Cridà ets altres el van esquarterar i van penjar es quatre quarters a sa boca de sa cova per escarment d'ets altres.

Quan sa dona va veure que es destorbava tant a tornar, començà a passar ànsia i va anar a veure es seu germà.

Aquest tenia fira d'anar-hi a veure què havia estat, però també tenia por de no esser agafat.

Però a's cap darrer se n'hi va anar, i quan es bandolers sortien, ell en va comptar set; s'acostà a sa cova, va carregar de doblers, també, i se'n va endur es seu germà per enterrar-lo a lloc sagrat.

Quan es bandolers van tornar a sa cova i van veure que se n'havien enduit es mort i es doblers, van dir:

—Altre lladre hi ha hagut, i no hem d'estar en posa fins que l'haurem trobat. Cada vespre hem de baixar a's Mercadal, i massa que un dia o s'altre el trobarem.

Cinc vespres seguits van baixar a's Mercadal i per tot anaven a xoroïar converses per veure de trobar es qui els havia robat.

Es vespre qui va fer cinc, van sentir que sa gent deïa:

—Mirau-lo, an aquell que era tan pobre! a colque banda deu haver trobat doblers; ell ha comprat Llinàritx Vei! I era ver. Llinàritx Vei va estar per vendre, i ell el va comprar i van anar a viure en es Iloc.

Es bandolers, quan ho van sebre, se'n van pensar una:

—¿Sabeu com ho hem de fer, per agafar-lo? —va dir es més vei, que feia de Cap—. Vos posareu tots dins cuiros, i aniré amb un carro a Llinàritx Vei i diré que vaig a vendre oli; demanaré per romandre, i de nits vos desfaré, sortirem, else matarem a tots i mos n'endurem tot quant tenen.

Així ho van fer. Es posen tots dins es cuiros; es Cap else va carregar dalt es carro, i cap a Llinàritx falta gent! Arriba allà es fosquet, i va dir:

—Bona nit.

—Bona nit i salut que Déu mos do.

—¿Que em deixaríeu romandre aquí, aquesta nit ?

—Com vulgueu, —va dir l'amo.

—Idò entraré aquests sis cuiros d'oli, si no vos sap greu, i ja else tornaré carregar demà dematí.

Va entrar es sis cuiros i else va posar tots afilerats en terra; va sopar i se'n va anar a's llit.

Ets al·lotets de la casa, just que van veure es cuiros d'oli, ja començaren a fer tronya a sa mare:

—Mumare, oh mumare! Avui que tenim molt d'oli, podríem fer coques frites. Sí, mumare, feis coques frites, avui que tenim molt d'oli; amb un poquet que en prenguem de cada cuiro, ell no ho coneixerà.

—I teniu raó —va dir ella—, anit en farem. Ets al·lots se'n van anar de cuiro en cuiro amb un guinavet, i vengà punxir.

—Ai —deïa es de dintre, quan sa punta li arribava.

—Mumare, aquí dintre hi ha gent. Veïs; —tornaven punxir, i a cada punxada un gemec.

Quan son pare veu açò, ja se la va pensar; així és que sortir sense dir res, i va fer venir sa Justícia d'es Mercadal, que va comparèixer, va agafar tots es bandolers i else van matar.

I aquella gent van esser rics per sempre; van viure anys i més anys, i encara són vius si no són morts.

Rondalla extreta de *Rondaies de Menorca* volum II d'**Andreu Ferrer Ginard**